

Örgütsel Haf?za Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Haf?za Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28254>

Özet

Örgütsel Hafıza Ölçeği, bir kurumun bilgi birikimini, geçmişi deneyimlerini ve çevresel dinamiklere dair sahip olduğu bilgiyi ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, İbrahim Limon tarafından 2016 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin özgün yapısını koruduğunu ve Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur. Ölçek, 20 madde ve beş farklı alt boyuttan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Hafıza, Adaptasyon, Geçerlik, Güvenirlilik, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Likert Ölçeği, Eğitim Yönetimi.

Yazarlar

İbrahim Limon

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin kurumsal geçmişi, sosyo-politik çevreye, mesleki bilgi birikimine ve sektörel dinamiklere dair sahip oldukları **örgütsel hafıza** düzeyini tespit etmektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin Türk eğitim ve organizasyon bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılıp kullanılamayacağını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Örgütsel hafıza, özellikle eğitim kurumları gibi bilgi yoğun organizasyonlarda karar alma süreçlerinin kalitesini ve kurumsal öğrenmeyi doğrudan etkilediği için, bu ölçek yöneticilerin ve araştırmacıların kurumsal bilgi yönetim kapasitesini değerlendirmelerine olanak tanır.

Yapı

Örgütsel Hafıza Ölçeği, bir organizasyonun bilgi birikimini koruma, saklama ve geri çağırma yeteneğini ifade eden **örgütsel hafıza** (Organizational Memory) yapısını ölçmektedir. Ölçek, bu karmaşık yapıyı beş farklı alt boyutta ele alarak çok boyutlu bir değerlendirme sunar.

Ölçeğin beş alt boyutu, kurumun farklı bilgi kaynaklarına ne kadar erişebildiğini ve bu bilgileri ne kadar etkin kullanabildiğini gösterir. Bu boyutlar, kurumsal bilgi yönetim sistemlerinin ve sosyal ağların önemini vurgulamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, beş boyutlu modelin Türk örneklemine uyumunu belirlemek amacıyla

yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA sonucunda hesaplanan uyum indeksi değerleri, modelin verilerle kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğunu göstermiştir.

Başlıca uyum indeksleri şunlardır: **RMSEA** (Root Mean Square Error of Approximation) değeri 0,062, **Ki-kare/Serbestlik Derecesi** (χ^2 / df) oranı 2,219, GFI (Goodness of Fit Index) 0,901 ve **CFI** (Comparative Fit Index) değeri 0,936 olarak bulunmuştur. Bu değerler, özellikle **CFI** ve GFI değerlerinin 0,90 eğerinin üzerinde olmasıyla, modelin iyi bir uyum sergilediğini kanıtlamaktadır. Ayrıca, ölçekteki maddelerin faktör yükleri 0,602 ile 0,881 arasında değişmektedir ki bu da maddelerin ilgili oldukları alt boyutları güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık (Cronbach's Alpha) katsayıları ile değerlendirilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar tutarlı olduğunu göstermiştir.

Alt boyutların iç tutarlılık katsayıları 0,747 ile 0,896 aralığında yüksek bir seyir göstermektedir. Ölçeğin toplam puanının iç tutarlılık katsayısı ise 0,891 olarak rapor edilmiştir. Bu katsayılar, ölçeğin hem genel hem de alt boyutlar düzeyinde yüksek düzeyde güvenilir ve tekrarlanabilir sonuçlar ürettiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 20 maddeden ve teorik olarak belirlenmiş beş farklı alt boyuttan oluşmaktadır. Uyarılma çalışması sırasında gerçekleştirilen faktör analizi, orijinal ölçeğin beş faktörlü yapısını Türkçe formunda da korunduğunu doğrulamıştır. Bu faktörler, örgütsel hafızanın farklı bilgi depolama ve erişim mekanizmaları temsil etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarılma (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert derecelendirme (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler, Organizasyon Çalışanları ve Eğitim Yöneticileri/Öğretmenler (Uyarılma çalışması eğitim bağlamında gerçekleştirilmiştir.)

Age Group: Belirtilmemiş (Yetkin)

Population Details: Ölçek, örgütsel bağlamda çalışan bireylerin kurumsal bilgiye dair algılarını ölçmek için tasarlanmıştır.

Test Methodology: Bireysel raporlama (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Öğrenme, Yönetim Bilimi, Bilgi Yönetimi, **Örgütsel Hafıza, Doğrulayıcı Faktör Analizi**, Adaptasyon Çalışması.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmamıştır

Affiliation Email addresses: ibomon@hotmail.com

Correspondence Address: Sağlanmamıştır

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016 (Uyarlama çalışması'nın yayın yılı)

Şinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

PDF İndirme: Ölçeğin orijinal PDF dosyası şu adresten indirilebilir: orgutsel-hafiza-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Limon, Ş. (2016). Örgütsel Hafıza Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Sakarya University Journal of Education*, 6(3), 8-19.

Makalenin DergiPark üzerindeki bağlantısı: dergipark.gov.tr

Örgütsel Hafıza Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 20 maddeden ve 5 alt boyuttan oluşmaktadır:

Okulun Geçmişi ile İlgili Bilgi (5 m)

Sosyo-politik Bilgi (6 m)

Mesleki Bilgi (4 m)

Mesleki Aşlar (3 m)

Sektörel Bilgi (2 m)